

Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Juni 2025

Samenvatting

Stichting Personeelspensioenfonds APG ('PPF APG', LEI: 5493006PQIQEICPYMJ31) neemt de belangrijkste ongunstige effecten van haar beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking. Deze "verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren" heeft betrekking op de referentieperiode van 1 januari tot en met 31 december 2024.

De Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) schrijft voor dat wanneer de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking worden genomen, een verklaring over het "due diligence" beleid met betrekking tot die effecten beschikbaar wordt gesteld, waarbij rekening wordt gehouden met de omvang, de aard en de schaal van de activiteiten en het soort financiële product dat beschikbaar wordt gesteld. Hierbij zijn duurzaamheidsfactoren in de SFDR gedefinieerd als ecologische, sociale en werkgelegenheidszaken, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en van omkoping.

Deze verklaring heeft betrekking op PPF APG pensioenfonds als geheel. De exacte toepassing kan verschillen tussen de pensioenregelingen en zal worden gedocumenteerd en gerapporteerd in de informatieverschaffing van de desbetreffende pensioenregeling in overeenstemming met de vereisten en tijdlijnen van de SFDR van de Europese Unie.

Deze verklaring over ongunstige effecten bevat de volgende hoofdstukken:

1. Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren
2. Beschrijving van het beleid voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren
3. Engagementbeleid
4. Verwijzingen naar internationale normen
5. Historische vergelijking

In **hoofdstuk 1** rapporteren wij de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren. Daarin tonen wij hoe de indicatoren hebben gepresteerd op basis van kwantitatieve gegevens en geven wij een toelichting op deze gegevens. Daarnaast rapporteren wij over welke maatregelen wij hebben genomen gedurende de referentieperiode ten aanzien van de indicatoren en welke maatregelen gepland zijn.

De kwantitatieve gegevens ("effecten 2024") hebben betrekking op onze beleggingen in kapitaalmarktbeleggingen (aandelen, bedrijfsobligaties, staatsobligaties, beursgenoteerd vastgoed). Voor alternatieve beleggingen (waaronder niet-beursgenoteerde beleggingen zoals infrastructuur, hedge fondsen, private equity) wordt waar mogelijk gerapporteerd. Dit lukt niet voor iedere belegging omdat de betrouwbaarheid, vergelijkbaarheid en beschikbaarheid van de gegevens beperkt is. Waar mogelijk en relevant geven we een toelichting per indicator op het verschil in gerapporteerde waarden tussen 2023 en 2024 in tabel 1 in hoofdstuk 1.

Verder gaan we in **hoofdstuk 2** in op hoe wij de belangrijkste ongunstige effecten identificeren. Daarnaast beschrijven we de belangrijkste ongunstige effecten die wij hebben geprioriteerd uit de door de SFDR voorgeschreven lijst van verplichte en vrijwillige indicatoren.

De belangrijkste ongunstige effecten op het gebied van milieu voor ons zijn:

- broeikasgasemissies (BKG-ofwel CO₂-emissies, PAI 1),
- de koolstofvoetafdruk (CO₂-voetafdruk PAI 2) en broeikasgas intensiteit (CO₂-intensiteit PAI 3) van ondernemingen,
- blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (PAI 4),
- beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie (aanvullende milieu PAI 4).

De belangrijkste ongunstige effecten op het gebied van sociale en arbeidsomstandigheden voor ons zijn:

- schendingen van de VN Global Compact, de UN Guiding Principles on Business and Human Rights of OESO-richtlijnen voor ondernemingen (PAI 10),
- blootstelling aan controversiële wapens (PAI 14),
- ontbreken van due diligence voor het vaststellen, voorkomen, mitigeren en aanpakken van aantastingen van de mensenrechten (aanvullende sociale PAI 10).

Het PPF APG-bestuur stelt de strategie, missie, visie, doelstellingen en beleidsuitgangspunten van het fonds vast. Deze doelstellingen en beleidsuitgangspunten zijn richtinggevend bij de besluitvorming, de uitvoering, de verantwoording, de advisering, en het toezicht. Ze gelden voor alle partijen die voor ons aan onze pensioenregelingen werken. Het bestuur is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van strategie en beleid van PPF APG. APG rapporteert en adviseert periodiek aan PPF APG over de uitvoering van het [Beleid Verantwoord Beleggen](#) (hierna 'VB Beleid').

Wij hanteren verschillende methoden om de belangrijkste ongunstige effecten te adresseren, identificeren en te prioriteren. Op basis van dialoog met onze belanghebbenden (inclusief deelnemers) hebben wij de grootste potentiële en daadwerkelijke risico's op negatieve gevolgen voor de samenleving en het milieu geïdentificeerd. Deze hebben we geprioriteerd op basis van de ernst, omvang en onomkeerbaarheid van de grootste potentiële en daadwerkelijke risico's. De maatregelen bestaan uit de volgende onderdelen van ons VB beleid: uitsluitingsbeleid, insluitingsbeleid, actief aandeelhouderschap (stemmen en engagement), de SDI-aanpak en ons VB Beleid (klimaat).

In **hoofdstuk 2** van deze verklaring gaan wij ook gedetailleerd in op de wijze van uitvoering van deze methodologieën en de foutmarges die daarmee samenhangen, als ook hoe we data hebben verzameld om aan onze inspanningsverplichting te voldoen.

In **hoofdstuk 3** beschrijven we ons engagementbeleid. Op het gebied van engagement houdt PPF APG zich aan de Nederlandse Corporate Governance Code, die verwachtingen voor vermogensbeheerders uiteenzet ten aanzien van het invullen van verantwoordelijkheden van stewardship. In dit hoofdstuk leggen wij uit op welke manier wij de dialoog voeren met bedrijven waarin we beleggen, hoe wij de voortgang monitoren en hoe we tijdens jaarlijkse aandeelhoudersvergaderingen onze stem uitbrengen.

In **hoofdstuk 4** beschrijven we de internationale normen die PPF APG hanteert. In dit hoofdstuk zetten wij uiteen hoe wij aan deze normen voldoen en meedoen aan relevante initiatieven voor de naleving van deze normen.

We beschrijven de 'historische vergelijking' in **hoofdstuk 5**. We leggen onder andere uit hoe de methode om PAI-indicatoren te berekenen is aangepast ten opzichte van de voorgaande verklaring.

Summary

Stichting Personeelspensioenfonds APG ('PPF APG', LEI: 5493006PQIQEICPYMJ31) considers principal adverse impacts of its investment decisions on sustainability factors. This statement on principal adverse impacts of investment decisions on sustainability factors is applicable for the reference period of 1 January 2024 – 31 December 2024.

The Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) requires that when the principal adverse impacts of investment decisions on sustainability factors are considered, a statement on the due diligence policy relating to those impacts shall be made available, taking into account the size, nature and scale of the activities and the type of financial product made available. Sustainability factors are defined in the SFDR as environmental, social and employee matters, respect for human rights, anticorruption and anti-bribery matters.

This statement relates to PPF APG pension fund as a whole. The exact application may vary between individual pension schemes and will be documented and reported in the disclosures of the relevant pension scheme in accordance with the requirements and timelines of the European Union SFDR.

This statement on principle adverse impacts contains the following chapters:

1. Description of principal adverse impacts on sustainability factors
2. Description of policies to identify and prioritize principal adverse impacts on sustainability factors
3. Engagement policies
4. References to international standards
5. Historical comparison

In **Chapter 1**, we report on how the most important adverse effects on sustainability factors have been taken into account by PPF APG. In it, we show how the indicators have performed on the basis of quantitative data and provide an explanation of this data. In addition, we report on the measures we have taken during the reference period with regard to the indicators and which measures are planned. Where possible and relevant, we provide an explanation per indicator of the difference in reported values between 2023 and 2024 in Table 1 in chapter 1.

The quantitative data ("2024 effecten") relate to our investments in capital market investments (equities, corporate bonds, government bonds, listed real estate). Alternative investments (including unlisted investments such as infrastructure, hedge funds and private equity) are

reported where possible. This was not possible for every investment because the reliability, comparability and availability of the data was limited.

Furthermore, in **Chapter 2** we discuss how we have identified the principle adverse impacts. In addition, we describe the principle adverse impacts that we have prioritized from the list of mandatory and voluntary indicators prescribed by the SFDR.

The principle adverse effects in terms of the environment for us are:

- greenhouse gas emissions (PAI 1),
- the carbon footprint (PAI 2) and greenhouse gas intensity (PAI 3) of companies,
- exposure to companies active in the fossil fuel sector (PAI 4),
- investments in companies without carbon emission reduction initiatives (additional environmental PAI 4),

The principle adverse effects in terms of social and working conditions for us are:

- violations of the UN Global Compact, the UN Guiding Principles on Business and Human Rights or OECD Guiding Principles for Business (PAI 10),
- exposure to controversial weapons (PAI 14),
- lack of due diligence to identify, prevent, mitigate and address adverse human rights impacts (additional social PAI 10).

The PPF APG board determines the strategy, mission, vision, objectives and policy principles of the fund. These objectives and policy principles are guidance for decision-making, implementation, accountability, advice and supervision. They apply to all parties who work for us on our pension schemes. The board is responsible for developing PPF APG's strategy and policy. APG periodically reports and advises PPF APG on the implementation of the Responsible Investment Policy (RI policy).

We use different methods to address, identify and prioritize the main adverse effects. Based on the scientific research and dialogue with our stakeholders (including our beneficiaries), we have identified the main potential and actual risks of adverse impacts on society and the environment. We have prioritized these based on the severity, magnitude and irreversibility of the greatest potential and actual risks. The measures consist of the following parts of our RI policy: exclusion policy, inclusion policy, active stewardship (voting and engagement), the SDI approach and our climate change policy. In this chapter, we also discuss in detail the manner in which these methodologies are implemented and the margins of error associated with them

In **Chapter 3** we describe how our asset manager engages. In terms of engagement, PPF APG adheres to the Dutch Corporate Governance Code, which sets out expectations for asset managers

with regard to fulfilling stewardship responsibilities. In this section, we explain how we conduct the dialogue with companies in which we invest, how we monitor progress and how we vote at annual shareholder meetings.

In **Chapter 4** we describe the international standards used by PPF APG. In this section, we explain how we comply with these standards and participate in relevant initiatives to comply with these standards.

We describe the “historical comparison” in **Chapter 5**. Among other things, we explain how the method for calculating PAI indicators has been adjusted compared to last year.

1. Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

In het overzicht hieronder staan de belangrijkste ongunstige effecten waar PPF APG rekening mee houdt. Hierin geven we aan welke maatregelen we nemen om het ongunstige effect te beperken. Daarnaast worden in de tabel de voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen genoemd.

Over het algemeen geldt voor iedere indicator dat een lagere waarde ('effecten') betekent dat er minder ongunstige effecten zijn waargenomen.

Naast de waarde van de indicator rapporteren we ook (tussen [...] over het aandeel van het beheerd vermogen waarvoor inputgegevens voor de specifieke PAI-indicator beschikbaar zijn: dit wordt de dekking genoemd. De berekening van de dekking baseert zich op het totale vermogen, terwijl de berekening van de PAI-indicator zich uitsluitend baseert op de beleggingen waarvoor er dekking is. Hierdoor vormt de indicator een representatief en transparant beeld van de daadwerkelijke ongunstige effecten. De mate van representativiteit wordt door de dekking aangetoond, met een hogere dekking een representatiever beeld.

De hoogst mogelijke dekking wordt beperkt door het aandeel van het vermogen dat in de categorie is belegd waarop de specifiek PAI-indicator van toepassing is. De dekking van de indicator voor

bijvoorbeeld 'ondernemingen' kan niet hoger zijn dan het aandeel van het vermogen dat in ondernemingen is belegd. Het aandeel van het beheerd vermogen per beleggingscategorie (ondernemingen, overheden en vastgoed), en dus de hoogst mogelijke dekking, wordt boven de relevante tabellen vermeldt.

We pasten het brongebruik voor kapitaalmarktbeleggingen aan ten opzichte van de verklaring die we in 2024 publiceerden. Om de waardes voor dit jaar vergelijkbaar te houden met de waardes van vorig jaar, zijn de waardes voor 2023 met terugwerkende kracht aangepast. De waarden die we in 2024 publiceerden zijn niet meer terug te vinden omdat ze onvergelijkbaar zijn met wat we in deze verklaring publiceren.

Vanwege definitieverschillen is het niet mogelijk exact te bepalen welke gedeelte van de portefeuille is belegd in 'ondernemingen'. We weten echter dat bijvoorbeeld beleggingen in staatsobligaties, vastgoedfondsen, geldmarktbeleggingen en bepaalde derivaten die niet gelinkt zijn aan ondernemingen, hier geen onderdeel van zijn. Een conservatieve aanname is dat 51,5 % (peiljaar 2023: 57,2 %) is belegd in ondernemingen. Daarom moeten de dekkingen in de volgende tabel kleiner zijn dan of gelijk zijn aan dit percentage.

Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid			Parameter	Effecten 2024 [Dekking]	Effecten 2023 [Dekking]	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Broeikasgas-emissies	1.	BKG-emissies	Scope 1-BKG-emissies	22.173 tCO ₂ e [40,8 %]	29.874 tCO ₂ e [44,2 %]	Analyse Onze absolute uitstoot (scope 1,2 en 3) daalde.	Beleggingen - Na de implementatie van ons insluitingsbeleid in 2024, belegden we alleen nog in energiebedrijven met een doelstelling voor het verminderen van CO ₂ -uitstoot.
			Scope 2-BKG-emissies	5.794 tCO ₂ e [41,0 %]	7.206 tCO ₂ e [44,3 %]	In VB of jaarverslag, rapporteren we ook over de emissie van onze portefeuille.	Stemmen - PPF APG bracht 327 stemmen (of 1,19% van 27.469 dergelijke resoluties) tegen het management uit op dit onderwerp. Dit zijn stemmen tegen de aanbeveling van het management. We stemden bijvoorbeeld tegen de herbenoeming van de voorzitter van Hindalco Industries, omdat de aanpak van het bedrijf op het gebied van klimaatinformatie niet aan onze verwachtingen voldoet.
			Scope 3-BKG-emissies	232.530 tCO ₂ e [39,4 %]	262.247 tCO ₂ e [43,0 %]	In hoofdstuk 5 lichten we eventuele verschillen nader toe.	
			Totale BKG-emissies	260.497 tCO ₂ e	299.327 tCO ₂ e	Brongebruik¹ Voor kapitaalmarktbeleggingen: ISS ESG.	Engagement - Onze uitvoerder voerde mede namens ons met 172 bedrijven een dialoog over klimaat. - Mede namens PPF APG neemt APG AM deel aan de Dutch Climate Coalition (DCC). ² We zien dit samenwerkingsverband als een aanvulling op CA100+ om engagement te voeren met bedrijven die we anders niet voldoende kunnen bereiken. Binnen deze coalitie richt APG zich op engagement met vier bedrijven: Williams Cos, Aker BP, Neste Corp en Schlumberger. Van deze bedrijven heeft Neste de meeste vooruitgang geboekt, vooral op het gebied van rechtvaardige transitie.
	2.	Koolstofvoet-afdruk	Koolstofvoet-afdruk	414,0 tCO ₂ e per miljoen EUR belegd [39,2 %]	486,7 tCO ₂ e per miljoen EUR belegd [42,7 %]	Analyse We verlaagden onze koolstofvoetafdruk. Onze datadekking nam licht af.	
						Brongebruik Voor kapitaalmarktbeleggingen: ISS ESG	
	3.	BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	1.184,0 tCO ₂ e per miljoen EUR omzet [38,8 %]	1.231,5 tCO ₂ e per miljoen EUR omzet [41,4 %]	Analyse We verlaagden onze BKG-intensiteit. Ook nam onze datadekking licht af.	Geplande maatregelen Beleggingen/beleid - Onze doelstelling is dat in 2025 de absolute CO ₂ -voetafdruk van onze aandelen- en bedrijfsobligatie-portefeuille 30% lager is dan in 2019; in 2030 willen we dat de afname -50% is. Voor het sturen op de CO ₂ -uitstoot kijken we naar de directe uitstoot (scope 1) en de uitstoot die samenhangt met de inkoop van energie door bedrijven (scope 2).
						Brongebruik Voor kapitaalmarktbeleggingen: ISS ESG.	

1 Zie voor brongebruik voor alternatieve beleggingen hoofdstuk 2, 'Gegevensverzameling voor de identificatie en prioritering van belangrijkste ongunstige effecten (PAI's)'

2 DCC (2022) is een samenwerking van Nederlandse financiële instellingen. Naast APG nemen deel: Achmea, ACTIAM, Aegon, A.S.R., Van Lanschot Kempen, MN Services, pensioenfonds Rail & OV en PGGM.

4.	Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen.	8,9 % [43,7 %]	12,1 % [46,7 %]	Analyse De definitie van SFDR is vrij breed.³ De dalende trend wordt mede gedreven door een lagere allocatie naar opkomende markten. Een voorbeeld van een bedrijf waarin belegd werd is Costco. Die exploiteert ook tankstations op hun terrein waardoor ze binnen de SFDR-definitie vallen. Onze dekking nam licht af. Brongebruik Voor kapitaalmarktbeleggingen: ISS ESG en MSCI.	Geplande maatregelen <i>Stemmen</i> - In 2024 stemde PPF APG tegen de goedkeuring van de jaarrekening van oliebedrijf Equinor. De aanpak van het Noorse bedrijf op het gebied van klimaatrisico voldeed niet aan onze verwachtingen. Ook is het te weinig transparant over dit onderwerp. Het olieconcern vertrouwt voor het behalen van zijn reductiedoelstellingen sterk op CO2-afvang en -opslag, maar geeft weinig inzicht in zijn investeringen en voortgang op dit gebied. Van de vijf Europese olie- en gasbedrijven scoort Equinor in de Transition League Table van onderzoeksbureau Accela Research het laagst voor emissies en omzet uit transitieactiviteiten. Later in het jaar verkochten we ons belang in het bedrijf als gevolg van de aanscherping van de criteria in ons insluitingsbeleid.
5.	Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie	Aandeel verbruik en opwekking van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd, uit niet-hernieuwbare energiebronnen, ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage van de totale energiebronnen.	Aandeel verbruik en opwekking van niet-hernieuwbare energie 65,0 % [37,9 %]	Aandeel verbruik en opwekking van niet-hernieuwbare energie 69,9 % [27,4 %]	Analyse MSCI heeft de dekking op deze indicator sterk verbeterd. Het ongunstig effect is enigszins afgenomen. Brongebruik Voor kapitaalmarktbeleggingen: MSCI.	Genomen maatregelen <i>Beleggingen</i> - PPF APG belegde in 2024 via APG in Iberdrola, een van de grootste elektriciteitsproducenten ter wereld. Het Spaanse bedrijf past bij de elektriciteitsproductie CO2-arme technieken toe, zoals opwek uit hernieuwbare bronnen en kernenergie. Dankzij deze aanpak had in 2024 ongeveer 80% van de elektriciteitsproductie van het energiebedrijf een lage CO2-uitstoot. Het bedrijf heeft plannen om nieuwe capaciteit van hernieuwbare energie te blijven toevoegen om de CO2-uitstoot verder omlaag te brengen.

³ De definitie in SFDR is ruim opgezet. In overeenstemming met de SFDR wordt een onderneming geacht actief te zijn in de sector fossiele brandstoffen wanneer zij inkomsten verwerft uit de exploratie, mijnbouw, winning, productie, verwerking, opslag, raffinage of distributie, met inbegrip van vervoer, opslag en handel, van fossiele brandstoffen zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 62, van Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad. Eventuele inkomsten uit fossiele brandstoffen leiden er binnen de SFDR definitie toe dat de gehele belegging wordt beschouwd als ‘actief in de fossiele brandstoffensector’, wat het cijfer van 8,9% verklaart.

6.	Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten	Energieverbruik in GWh per miljoen EUR aan inkomsten van ondernemingen waarin is belegd, per sector met grote klimaateffecten.	[totaal 38,8 %]	[totaal 38,1 %]	Analyse Omdat er per sector wordt gerapporteerd, zijn de dekkingen per sector laag. Deze dekkingen kunnen hooguit het aandeel van het in die sector belegd vermogen bedragen, waardoor individuele bedrijven een aanzienlijke impact kunnen hebben op de waarde (uitschieters). Gegeven deze onzekerheid is de intensiteit per sector stabiel, met vooral voor de sector 'productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht' een relatief hoge waarde. De totale dekking, inclusief de bedrijven buiten de sectoren, is toegenomen. Brongebruik Voor kapitaalmarktbeleggingen: MSCI.	Zie voor meer informatie over de genomen en geplande maatregelen bij indicator 1-3.
		Landbouw, bosbouw en visserij:	1,0 GWh per miljoen EUR belegd [0,0 %]	0,5 GWh per miljoen EUR belegd [0,0 %]		
		Winning van delfstoffen:	1,3 GWh per miljoen EUR belegd [0,5 %]	1,0 GWh per miljoen EUR belegd [0,8 %]		
		Industrie:	0,4 GWh per miljoen EUR belegd [8,7 %]	0,4 GWh per miljoen EUR belegd [9,4 %]		
		Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde:	4,3 GWh per miljoen EUR belegd [2,9 %]	5,4 GWh per miljoen EUR belegd [2,5 %]		
		Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering:	0,8 GWh per miljoen EUR belegd [0,3 %]	0,7 GWh per miljoen EUR belegd [0,2 %]		
		Bouwnijverheid:	0,3 GWh per miljoen EUR belegd [0,4 %]	0,3 GWh per miljoen EUR belegd [0,4 %]		
		Groot- en detailhandel:	0,1 GWh per miljoen EUR belegd [1,5 %]	1,4 GWh per miljoen EUR belegd [1,5 %]		

			Vervoer en opslag:	1,1 GWh per miljoen EUR belegd [1,6 %]	1,2 GWh per miljoen EUR belegd [1,5 %]		
			Exploitatie van en handel in onroerend goed	0,6 GWh per miljoen EUR belegd [4,1 %]	0,6 GWh per miljoen EUR belegd [2,8 %]		
Biodiversiteit	7.	Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden	Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben.	8,9 % [39,3 %]	10,1 % [41,7 %]	Analyse We gebruiken dit jaar een data provider die beter aansluit op de wettelijke definitie van deze indicator. Nu wordt o.a. de locatie van de vestigingen/activiteiten preciezer meegenomen in de beoordeling van ondernemingen en rapporteren we voor beide jaren een groter ongunstig effect. Het effect daalde wel ten opzichte van peiljaar 2023. Brongebruik Voor kapitaalmarktbeleggingen: MSCI.	Genomen maatregelen <i>Beleggingen</i> - We hanteren de verschillende verwachtingen m.b.t. biodiversiteit in ons insluitingsbeleid. We hanteren ook verwachtingen op het gebied van water en afval in ons insluitingsbeleid. We verwachten van bedrijven met een grote ecologische voetafdruk dat ze een water- en afvalbeheerprogramma hebben. <i>Stemmen</i> - PPF APG bracht 47 stemmen (of 0,19% van 25.110 dergelijke resoluties) tegen het management uit op dit onderwerp. Dit zijn stemmen tegen de aanbeveling van het management. We stemden bijvoorbeeld tegen de goedkeuring van de Jaarrekening van West Coast Paper Mills, omdat de aanpak van het bedrijf ten aanzien van biodiversiteit niet aan onze verwachtingen voldoet. <i>Engagement</i> - Onze uitvoerder voerde mede namens ons met 6 bedrijven een dialoog over natuur/biodiversiteit. In het kader van het insluitingsbeleid voerden we bijvoorbeeld engagement op het gebied van biodiversiteit met Asahi Group. Deze dialoog is nog bezig. Geplande maatregelen <i>Engagement</i> - In het kader van het insluitingsbeleid kan er engagement met een bedrijf worden gevoerd wanneer bedrijven niet volledig voldoen aan onze criteria. Dit kan slechts in een beperkt aantal gevallen, en enkel bij de verwachting dat het bedrijf kan worden aangezet tot verbetering. Er zal dan door onze uitvoerder een engagement plan worden opgesteld met duidelijke en tijdsgebonden doelstellingen. Is er te weinig vooruitgang, dan zullen we onze belegging in het bedrijf op termijn verkopen.
Watergehalte	8.	Emissies in water	Door de ondernemingen waarin is belegd veroorzaakte emissies in water (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde.	0,01 metrisch ton per miljoen EUR belegd [2,5 %]	0,07 metrisch ton per miljoen EUR belegd [1,3 %]	Analyse Mede door de lage dekking is deze indicator gevoelig voor uitschieters en geeft het geen representatief beeld. Brongebruik Voor kapitaalmarktbeleggingen: MSCI.	
Afval	9.	Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval	Door de ondernemingen waarin is belegd, geproduceerd gevaarlijk afval en radioactief afval (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde.	0,3 metrisch ton per miljoen EUR belegd [37,7 %]	0,9 metrisch ton per miljoen EUR belegd [14,9 %]	Analyse MSCI verbeterde haar datadekking. De indicator is gevoelig voor extreme waarden, bijvoorbeeld die van mijnbouwbedrijven. Brongebruik Voor kapitaalmarktbeleggingen: MSCI.	

Indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping							
Indicator	ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2024 [Dekking]	Effecten 2023 [Dekking]	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10.	Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	0,3 % [41,2 %]	1,4 % [45,7 %]	Analyse Voorbeelden van beleggingen in bedrijven die betrokken zijn geweest bij schendingen, volgens onze dataprovider, zijn Amazon en Alphabet. In deze bedrijven hielden we relatief grote posities aan. Onze dekking nam licht af. Brongebruik Voor kapitaalmarktbeleggingen: ISS ESG.	Genomen maatregelen <i>Beleggingen</i> - Na de implementatie van ons insluitingsbeleid in 2024, belegden we niet meer in bedrijven die betrokken zijn bij ernstige controverses, zoals schenders van de VN Global Compact. - Onder ons insluitingsbeleid verwachten we van bedrijven in sectoren met een hoog risico op omkoping en corruptie (bijvoorbeeld banken) dat zij een klokkenluidersregeling hebben. <i>Stemmen</i> - PPF APG bracht 51 stemmen (of 0,20% van 25.110 dergelijke resoluties) tegen het management uit op dit onderwerp. Dit zijn stemmen tegen de aanbeveling van het management. We stemden bijvoorbeeld tegen de benoeming van de voorzitter van Nippon Steel, omdat het bedrijf wordt beschouwd als achterblijver op het gebied van mensenrechten (Corporate Human Rights Benchmark).
	11.	Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtsnoeren kunnen worden aangepakt	19,7 % [34,7 %]	30,5 % [38,9 %]	Analyse Onze dekking nam af, toch belegden we meer in bedrijven met compliancemechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren. Brongebruik Voor kapitaalmarktbeleggingen: ISS ESG.	<i>Engagement</i> - Onze uitvoerder voerde mede namens ons met 63 bedrijven een dialoog over mensenrechten. - In het kader van het insluitingsbeleid voeren we engagement op het gebied van mensen- en arbeidsrechten en bedrijfsintegriteit. In 2024 is het engagement met Jyske Bank op het gebied van bedrijfsintegriteit positief afgesloten. Het bedrijf heeft de transparantie met betrekking tot politieke deelneming vergroot. Geplande maatregelen <i>Engagement</i> In het kader van het insluitingsbeleid kan er engagement met een bedrijf worden gevoerd wanneer bedrijven niet volledig voldoen aan onze criteria. Dit kan slechts in een beperkt aantal gevallen, en enkel bij de verwachting dat het bedrijf kan worden aangezet tot verbetering. Er zal dan door onze uitvoerder een engagement plan worden opgesteld met duidelijke en tijdsgebonden doelstellingen. Is er te weinig vooruitgang, dan zullen we onze belegging in het bedrijf op termijn verkopen.

12.	Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd.	14,3 % [35,6 %]	11,7 % [11,0 %]	Analyse Dit getal betekent dat mannen 14,3% meer verdienen dan vrouwen (in termen van gemiddeld bruto-uurloon; gemiddeld over de PPF-portefeuille waar dekking voor is). Dat we naast ISS ESG ook MSCI gebruikten, heeft onze dekking vergroot. Brongebruik Voor kapitaalmarktbeleggingen: ISS ESG en MSCI.	Dit was geen specifiek thema voor PPF APG.
13.	Genderdiversiteit raads van bestuur	Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur.	32,7 % [41,2 %]	30,8 % [42,1 %]	Analyse We tonen dit als genderdiversiteit in de raad van bestuur (d.w.z. het percentage vrouwelijke bestuursleden van alle bestuursleden). Voor deze indicator geldt dat een lagere waarde, een 'ongunstiger' effect heeft. De dekking nam licht af. Brongebruik Voor kapitaalmarktbeleggingen: ISS ESG en MSCI.	Genomen maatregelen <i>Beleggingen</i> - We hanteren de verschillende verwachtingen m.b.t. diversiteit in ons insluitingsbeleid. Een nieuw criterium dat we hanteerden, is dat we van alle bedrijven enige mate van genderdiversiteit verwachten in de raad van bestuur. <i>Engagement</i> - In het kader van het insluitingsbeleid voerden we engagement op het gebied van diversiteit in het bestuur. In 2024 voerden we bijvoorbeeld engagement met Riyadh Cables Group Co, waar we bij het bestuur van dit bedrijf hebben aangedrongen te overwegen meer vrouwen te overwegen voor het bestuur. Deze dialoog is nog bezig. Geplande maatregelen <i>Engagement</i> - In het kader van het insluitingsbeleid kan er engagement met een bedrijf worden gevoerd wanneer bedrijven niet volledig voldoen aan onze criteria. Dit kan slechts in een beperkt aantal gevallen, en enkel bij de verwachting dat het bedrijf kan worden aangezet tot verbetering. Er zal dan door onze uitvoerder een engagement plan worden opgesteld met duidelijke en tijdsgebonden doelstellingen. Is er te weinig vooruitgang, dan zullen we onze belegging in het bedrijf op termijn verkopen.
14.	Blootstelling aan controversiële wapens (anti-personeelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens.	0,0 % [42,9 %]	0,0 % [47,1 %]	Analyse Door het combineren van datavendoren vergrootten we onze dekking. De waarde blijft 0. Brongebruik Voor kapitaalmarktbeleggingen: ISS ESG en MSCI.	Genomen maatregelen & geplande maatregelen <i>Beleggingen</i> - We beleggen niet in bedrijven die betrokken zijn bij controversiële wapens (PPF APG-definitie). Daartoe beleggen wij niet in bedrijven die betrokken zijn bij de productie, verkoop of distributie van: -clustermunitie; -antipersoonsmijnen; -nucleaire, chemische of biologische wapens.

Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen

Beleggingen in staatsobligaties en supranationale beleggingen vormen 22,6 % (referentiejaar 2023: 25,2 %) van alle activa onder beheer op basis van de intrinsieke waarde. Daarom moeten de dekkingen in de volgende tabel kleiner zijn dan of gelijk zijn aan deze verhouding.

Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen						
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid			Parameter	Effecten 2024 [Dekking]	Effecten 2023 [Dekking]	Toelichting
Ecologisch	15.	BKG-intensiteit	BKG-intensiteit van landen waarin is belegd	249,4 ton per miljoen EUR BBP [22,4 %]	316,5 ton per miljoen EUR BBP [25,2 %]	Analyse De dekking voor staatsobligaties is bijna 100% (we beleggen voor 22,6% in staatsobligaties). De sterke daling in BKG-intensiteit wordt niet primair gedreven door een verlaging van uitstoot, maar door veranderingen in koopkracht-pariteit (valutaschommelingen i.c.m. BBP-veranderingen).
						Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen Genomen maatregelen We verwijzen naar de 'genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen' beschreven bij PAI 1-3.
Sociaal	16.	Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten	Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht.	Absolute waarde: 5	Absolute waarde: 4	Analyse De dekking voor staatsobligaties is bijna 100% (we belegden voor 22,6% in staatsobligaties).
				Relatieve waarde: 5,3 % [22,5 %]	Relatieve waarde: 4,8 % [24,9 %]	In de voorgaande publicatie, rapporteerden we 60 schenders. Dit jaar kiezen we voor een dataprovider met een methodologie die beter aansluit bij wet- en regelgeving en daarmee tot een lager aantal schendingen komt. Brongebruik Voor kapitaalmarktbeleggingen: MSCI. data is een vorm van schending waargenomen).

Indicatoren voor beleggingen in vastgoedactiva

Beleggingen in Vastgoed maken 12,8 % (peiljaar 2023: 15,0 %) uit van het beheerd vermogen op basis van de intrinsieke waarde. Daarom moeten de dekkingen in de volgende tabel kleiner zijn dan of gelijk zijn aan deze verhouding.

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid			Parameter	Effecten 2024 [Dekking]	Effecten 2023 [Dekking]	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Fossiele brandstoffen	17.	Blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in vastgoedactiva die een rol spelen bij het winnen, opslaan, vervoeren of produceren van fossiele brandstoffen.	0,8 % [8,1 %]	0,2 % [7,3 %]	Analyse De dekking t.o.v. de categorie is hoog (we belegden voor 12,8% in deze categorie). Op basis van de dekking die we hebben, is er vrijwel geen blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva. Brongebruik Voor kapitaalmarktbeleggingen: ISS en MSCI.	De waarde is verwaarloosbaar, we ondernamen geen aanvullende stappen.
Energie-efficiëntie	18.	Blootstelling aan energie-inefficiënte vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in energie-inefficiënte vastgoedactiva.	43,5 % [3,6 %]	43,4 % [3,5 %]	Analyse Voor een groot deel van de vastgoedportefeuille wordt de blootstelling aan inefficiënte vastgoedactiva gemonitord via CRREM-compliance, en niet in overeenstemming met de voorgeschreven SFDR-formule (EPC). Brongebruik Voor alternatieve beleggingen: zie hoofdstuk 2.	Gepland maatregelen <i>Beleid</i> - Onze vermogensbeheerder meet en rapporteert over de CO2-voetafdruk van de vastgoedportefeuille. Ons doel voor 2030 is dat de vastgoedportefeuille gemiddeld is afgestemd op Parijs op basis van de CRREM-trajecten. Voor nieuwe particuliere investeringen in onroerend goed is afstemming op de CRREM-trajecten vereist en opgenomen in juridische documentatie. Ook eisen we dat private beleggingen in vastgoed deelnemen aan de Global Real Estate Sustainability Benchmark (GRESB) en toewerken naar een vier- of vijfsterrenscore. In beursgenoteerd vastgoed moedigen we vastgoedfondsen aan om zich aan te sluiten bij de CRREM-trajecten en voldoende gegevens beschikbaar te stellen voor beoordeling. <i>Engagement</i> - Sinds 2022 zijn we ons aangesloten bij het Global Real Estate Engagement Network (GREEN). Het doel is om gezamenlijk samen te werken met de vastgoedsector om zijn ecologische voetafdruk te verkleinen en de vooruitgang te beheren ten opzichte van wetenschappelijk onderbouwde doelstellingen van Parijs, zoals de CRREM-trajecten.

Aanvullende klimaat- en andere milieu-indicatoren

Vanwege definitieverschillen is het niet mogelijk exact te bepalen welke gedeelte van de portefeuille is belegd in 'ondernemingen'. We weten echter dat bijvoorbeeld beleggingen in staatsobligaties, vastgoedfondsen, geldmarktbeleggingen en bepaalde derivaten die niet gelinkt zijn aan ondernemingen, hier geen onderdeel van zijn. Een conservatieve aanname is dat 51,5 % (peiljaar 2023: 57,2 %) is belegd in ondernemingen. Daarom moeten de dekkingen in de volgende tabel kleiner zijn dan of gelijk zijn aan dit percentage.

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid			Parameter	Effecten 2024 [Dekking]	Effecten 2023 [Dekking]	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Emissies	4.	Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie.	45,3 % [41,0 %]	47,8 % [42,5 %]	Analyse Onze dekking en de waarde, namen licht af. We belegden dus iets meer in ondernemingen met initiatieven om emissies te reduceren. Brongebruik Voor kapitaalmarktbeleggingen: ISS en MSCI.	Zie voor meer informatie over de genomen en geplande maatregelen bij indicator 1-3.

Aanvullende indicatoren voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping

Vanwege definitieverschillen is het niet mogelijk exact te bepalen welke gedeelte van de portefeuille is belegd in 'ondernemingen'. We weten echter dat bijvoorbeeld beleggingen in staatsobligaties, vastgoedfondsen, geldmarktbeleggingen en bepaalde derivaten die niet gelinkt zijn aan ondernemingen, hier geen onderdeel van zijn. Een conservatieve aanname is dat 51,5 % (peiljaar 2023: 57,2 %) is belegd in ondernemingen. Daarom moeten de dekkingen in de volgende tabel kleiner zijn dan of gelijk zijn aan dit percentage.

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid			Parameter	Effecten 2024 [Dekking]	Effecten 2023 [Dekking]	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
	10.	Ontbreken van due diligence	Aandeel beleggingen in entiteiten zonder due diligence-procedure voor het vaststellen, voorkomen, mitigeren en aanpakken van aantastingen van de mensenrechten.	30,9 % [34,3 %]	39,6 % [37,8 %]	Analyse Onze dekking en de waarde namen licht af. We belegden dus iets meer in ondernemingen met dergelijke due diligence procedures.	Zie voor meer informatie over de genomen en geplande maatregelen bij indicator 10-11.

2. Beschrijving van het beleid voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

In het [VB Beleid](#) beschrijven we onze algehele benadering om de belangrijkste ongunstige effecten (Principal Adverse Impacts (PAI's)) van onze beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren te identificeren en te prioriteren. Het VB beleid is goedgekeurd door het bestuur van PPF APG op 8 december 2022 en wordt tenminste eens in de vijf jaar geëvalueerd.

Governance

Verantwoord beleggen is verankerd in de governance-structuur en de beleggingsbesluitvormingsprocedures van PPF APG. Het PPF APG-bestuur stelt de missie, visie, doelstellingen en beleidsuitgangspunten van het fonds vast. Deze doelstellingen en beleidsuitgangspunten zijn richtinggevend bij de besluitvorming, de uitvoering, de verantwoording, de advisering, en het toezicht. Ze gelden ook voor alle partijen die samen met of voor ons aan onze pensioenregelingen werken. Het PPF APG-bestuur is eindverantwoordelijk voor het gehele beleggingsproces en het in dit hoofdstuk beschreven beleid.

Het beleggingsbeleid staat beschreven in de actuariële en bedrijfstechnische nota (abtn). Ons VB-beleid is een integraal onderdeel van ons (strategisch) beleggingsbeleid en omvat alle beleggingscategorieën in onze portefeuille. In het VB-beleid leggen we vast welke duurzaamheidsdoelen we onszelf stellen, en hoe we van plan zijn deze doelen te halen. Beleggingen moeten voldoen aan het beleggingsbeleid en het VB-beleid. PPF APG heeft een aantal beleggingsovertuigingen die leidend zijn voor het opstellen en implementeren van het strategisch beleggingsbeleid. De beleidsmaatregelen en benaderingen van PPF APG voor het vaststellen en prioriteren van de belangrijkste ongunstige effecten worden regelmatig herzien en indien nodig bijgewerkt.

De uitvoering van het VB-beleid is door het PPF APG-bestuur uitbesteed aan vermogensbeheerder APG. APG laat door middel van een In Control Statement zien dat het de interne processen onder controle heeft.

Het bestuur van PPF APG houdt toezicht op de uitvoering van onder meer het VB beleid door APG. Het bestuur wordt daarbij bijgestaan door de Commissie Balansbeheer en Beleggingen, dat fungeert als klankbord voor het bestuur over het beleggingsbeleid van PPF APG. APG rapporteert en adviseert periodiek aan PPF APG, al dan niet via de Commissie Balansbeheer en Beleggingen, over de uitvoering van het VB beleid.

Meer informatie over hoe wij beleggen, beslissen over het beleggingsbeleid en welke richtlijnen wij onze uitvoerder meegeven staat op onze website ([link](#)).

Identificatie van de belangrijkste ongunstige effecten

Op basis van het VB-beleid worden de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren door de beleggingen geïdentificeerd. Het VB-beleid benoemt PAI-indicatoren niet als zodanig, maar sommige VB-thema's zijn te relateren aan specifieke PAI-indicatoren die in deze verklaring zijn opgenomen. Voor de identificatie van de belangrijkste ongunstige effecten worden verschillende beleidsmethoden gehanteerd. De gehanteerde beleidsmethodiek voor de identificatie verschilt per beleggingscategorie in de portefeuille van PPF APG.

De volgende beleidsmaatregelen en benaderingen worden gehanteerd bij de identificatie van de belangrijkste ongunstige effecten, waarbij wordt gekeken naar de ernst, omvang en omkeerbaarheid van deze effecten:

- **VB beleid (klimaat)** – Klimaat is een integraal onderdeel van ons VB Beleid. Hierin adresseren we daadwerkelijke en potentiële negatieve effecten van klimaatrisico's en lichten we toe hoe we deze proberen te voorkomen en beperken. We meten de CO2-voetafdruk van onze beleggingen in aandelen en bedrijfsobligaties.
- **Risicomanagementbeleid** – PPF APG heeft beleid met betrekking tot integraal risicomanagement, dit draagt bij aan de realisatie van de doelstellingen van het fonds. PPF APG neemt het marktrisico als onderdeel van ESG-risico, oftewel duurzaamheidsrisico's, integraal mee in het beleggingsbeleid en beleggingsbeslissingen. Het beheersen van ESG-risico's is een essentieel onderdeel van ons beleggingsproces. PPF APG verwacht haar risicohouding voor duurzaamheidsrisico's te vertalen naar concrete risico indicatoren en tolerantiegrenzen voor haar beleggingen. Dit stelt PPF APG in staat om de blootstelling naar duurzaamheidsrisico's te meten, te beheersen en hierover te rapporteren op het niveau van de pensioenregeling. Meer informatie vindt u op [deze pagina](#) onder het kopje 'hoe gaan we om met duurzaamheidsrisico's'.
- **Insluitingsbeleid** – Alle bedrijven in onze aandelen- en bedrijfsobligatieportefeuilles beoordelen we aan de hand van criteria op het gebied van milieu, mensenrechten en goed ondernemingsbestuur

(Environmental, Social, Governance criteria). Dit noemen wij ook wel het insluitingsbeleid. Het insluitingsbeleid is een verantwoord beleggen instrument ontwikkeld door onze uitvoerder APG. PPF APG deze methodiek omdat het beoordelen van bedrijven op ESG-prestaties past bij onze Overtuiging.

- **Corporate Governance Raamwerk** – PPF APG onderschrijft het [corporate governance-raamwerk van onze vermogensbeheerder](#), APG. Onze vermogensbeheerder initieert een dialoog met bedrijven als daar aanleiding toe is. We spreken dan van engagement; Daarnaast oefenen wij ons stemrecht uit bij alle bedrijven waarvoor wij op aandeelhoudersvergaderingen mogen stemmen.
- **Beleggen in duurzame ontwikkelingsdoelen** – We beoordelen hoe de producten en diensten van onze beleggingen bijdragen aan het bereiken van de Sustainable Development Goals (SDG's) zoals betaalbare en duurzame energie, veilige en duurzame steden en gemeenschappen, eerlijk werk en economische groei, en gezondheid en welzijn. We streven actief naar beleggingen die bijdragen aan

de SDG's en implementeren de overeengekomen definities, taxonomie en richtlijnen om actuele en toekomstige Sustainable Development Investments (SDI's) (beleggingen die bijdragen aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen) te identificeren. Meer informatie vindt u op [deze website](#) van onze uitvoerder.

- **Uitsluitingsbeleid** – Op basis van de ernst, omvang en onomkeerbaarheid van risico's voor de samenleving en het milieu sluiten we bepaalde beleggingen uit. PPF APG belegt niet in bedrijven die betrokken zijn bij controversiële wapens en in bedrijven die betrokken zijn bij de productie van tabak. Naast uitsluitingen die van toepassing zijn op bedrijven sluiten we ook staatsobligaties uit die zijn uitgegeven door landen die onderworpen zijn aan een wapenembargo van de VN Veiligheidsraad en/of de Europese Unie. Meer informatie vindt u [hier](#) ('Uitgesloten als belegging').

Tabel 2 geeft een overzicht per beleggingscategorie van de beleidsmaatregelen en de benaderingen van PPF APG om de belangrijkste ongunstige effecten te identificeren.

Beleggingscategorie	Beleid klimaatverandering en klimaatactieplan	Risicomanagement-beleid	Insluitingsbeleid	Corporate governance-raamwerk	SDI-benadering	Uitsluitingsbeleid
Beursgenoteerde aandelen	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Bedrijfsobligaties	✓	✓	✓		✓	✓
Vastgoed	✓	✓		✓ (beursgenoteerd)	✓	✓
Staatsobligaties	✓	✓			✓	✓
Private equity	✓	✓			✓ ⁵	✓
Infrastructuur	✓	✓			✓	✓
Alternative credits	✓	✓			✓	✓
Liquide grondstoffen	✓	✓			✓	✓
Hedgefondsen		✓				✓

Tabel 2: Beleggingscategorieën die vallen binnen de beleidsmaatregelen en -benaderingen van PPF APG

4 <https://www.un.org/securitycouncil/sanctions>

5 Uitsluitend voor obligaties die een label hebben.

Foutmarge

De foutmarge in de bovenstaande methodologieën ligt in de afhankelijkheid en de beschikbaarheid van informatie die externe dataleveranciers leveren. Zowel de kwantitatieve data als het kwalitatieve oordeel van vermogensbeheerder APG AM zijn onder meer afhankelijk van de juistheid en volledigheid van deze externe (onderzoeks)informatie en data. De informatie over de CO₂-voetafdruk, kansen en risico's van klimaatverandering, bijvoorbeeld, is mede afhankelijk van juiste, beschikbare en volledige informatie die door de onderliggende bedrijven in de portefeuille wordt gerapporteerd.

Prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten (PAI's)

PPF APG gebruikt verschillende methodieken om de prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten vast te stellen. Deze methodieken zijn mede gebaseerd op de periodieke rapportage van APG over het VB-beleid en de databronnen die worden gebruikt om de belangrijkste ongunstige effecten te identificeren. Op basis van deze rapportage en het advies door APG met betrekking tot de ernst, omvang en onomkeerbaarheid bepaalt PPF APG thematische aandachtsgebieden, op basis waarvan APG in de uitvoering de belangrijkste ongunstige effecten meeneemt. Daarnaast baseert PPF APG zich op rapportages over langere termijntrends en input van stakeholders, inclusief pensioendeelnemers van PPF APG bij het identificeren van de grootste potentiële en daadwerkelijke risico's op negatieve gevolgen voor de samenleving en het milieu.

In de uitvoering van het VB-beleid is aan de hand van focusgebieden een prioritering van belangrijkste ongunstige effecten aangebracht. De belangrijke thema's die we in ons beleid centraal stellen, zijn:

- Klimaatverandering en milieu;
- Respecteren van mensenrechten;
- Praktijken op het gebied van goed bestuur.

We leggen in ons VB-beleid verder uit waarom we deze thema's prioriteren en wat onze doelstellingen zijn.

Mede aan de hand van deze focusgebieden zijn door de vermogensbeheerder APG de relevante indicatoren van belangrijkste ongunstige effecten (PAI's) geïdentificeerd en geselecteerd. Hierbij wordt gekeken naar beschikbare data, die bij de uitvoering van het VB-beleid gebruikt kan worden om op te monitoren en te sturen. Op basis van de uitkomsten van deze identificatie zijn de huidige belangrijkste ongunstige effecten geprioriteerd voor PPF APG.

Op het gebied van milieu zijn dit:

- broeikasgasemissies (BKG-ofwel CO₂-emissies, PAI 1),
- de koolstofvoetafdruk (CO₂-voetafdruk PAI 2) en broeikasgas intensiteit (CO₂-intensiteit PAI 3) van ondernemingen,
- blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (PAI 4),
- beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie (aanvullende milieu PAI 4).

De belangrijkste ongunstige effecten op het gebied van sociale en arbeidsomstandigheden zijn:

- schendingen van de VN Global Compact, de UN Guiding Principles on Business and Human Rights of OESO-richtlijnen voor ondernemingen (PAI 10),
- blootstelling aan controversiële wapens (PAI 14),
- ontbreken van due diligence voor het vaststellen, voorkomen, mitigeren en aanpakken van aantastingen van de mensenrechten (aanvullende sociale PAI 10).

Uitvoering en implementatie

Bij de uitvoering en implementatie in de praktijk van ons VB Beleid gebruiken we voor de verschillende beleidsmaatregelen en benaderingen verschillende methodologieën en bijbehorende gebruikte gegevensbronnen om het risico op daadwerkelijke en potentiële negatieve gevolgen te identificeren, monitoren en beoordelen, en deze gevolgen te voorkomen en/of te beperken.

Beleid/ aanpak	Goedkeuringsdatum huidige beleid	Gebruikte gegevensbronnen	Verplichte PAI's ⁶	Aanvullende PAI's ⁷
Beleid klimaatverandering en klimaatactieplan	2022	Beursgenoteerd ISS ESG (Niet-)beursgenoteerd o.m. CREMM	1-3, 5-6, 15, 17, 18	4
Risicomanagementbeleid	2023	IEA, Notre Dame GAIN, HSBC, 427, Verisk Maplecroft	1-3, 6, 15, 18	4
Corporate governance raamwerk	2018	Sustainalytics, MSCI, ISS ESG	1-3, 13	4
Uitsluitingsbeleid	2022	Sustainalytics, ISS ESG	14, 16	
Insluitingsbeleid	2023	Sustainalytics, MSCI, ISS, Global Coal Exit List (GCEL), Climate Action 100+, Corporate Net Zero Benchmarks, Transition Pathway Initiative	1-13	10
Beleggingen die bijdragen aan de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (Sustainable Develop- ment Investments)	2022 (SDI Taxonomy)	SDI AOP, interne gegevens van APG	1-8, 15	

Tabel 3: Beleidsmaatregelen en -benaderingen, gegevensbronnen en link met belangrijkste ongunstige effecten (PAI's).

Gegevensverzameling voor de identificatie en prioritering van belangrijkste ongunstige effecten (PAI's)

De gegevens en methoden inzake duurzaamheid zijn nog steeds minder ontwikkeld dan die voor conventionele financiële indicatoren. Over het algemeen zijn bestaande methoden en gegevensbronnen voor duurzaamheid gerelateerde gegevens beperkt. Zo is de consistentie, vergelijkbaarheid en kwaliteit van duurzaamheidsgegevens beperkt.

Naar beste vermogen heeft onze uitvoerder namens PPF APG, de belangrijkste gegevens over de ongunstige effecten op de beleggingen in de portefeuille getracht te verkrijgen. De best effort inspanningen met betrekking tot de gegevensverzameling ten behoeve van tabel 1 in Hoofdstuk 1 “Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren” verschilt voor de kapitaalmarktbeleggingen, alternatieve beleggingen (waaronder niet-beursgenoteerde beleggingen) en vastgoedbeleggingen en worden hieronder nader beschreven.

Kapitaalmarktbeleggingen

Geleverde inspanning en berekening

Om de PAI-gegevens te verkrijgen voor de beleggingen op de kapitaalmarkten, is de belangrijkste aanpak om een externe dataleverancier te selecteren. Hiertoe heeft onze uitvoerder de externe dataleveranciers ISS ESG en MSCI geselecteerd voor de rapportage over de belangrijkste ongunstige effecten. Dit is gedaan na een diepgaande en uitgebreide beoordeling van bijvoorbeeld de dekking van de portefeuille, het toepassingsgebied, de kwaliteit van de data en de mate van afstemming op wet- en regelgeving.

Overschrijving van data

We hebben de kwaliteit van de gebruikte data verbeterd. Daarbij lag de focus op uitschieters in het bijzonder en broeikasgasemissies in het algemeen. Door het bestuderen van publiek toegankelijke rapporten (bijv. jaarverslagen), direct na te vragen bij geïnvesteerde partijen en interne controles, hebben we bepaalde data punten kunnen corrigeren en/of verwijderen. Dit betrof zowel data afkomstig van gestandaardiseerde dataleveranciers als ook van onze eigen uitvragen naar geïnvesteerde (private) partijen.

⁶ Zie tabel 1 in Hoofdstuk 1 “Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren”

⁷ Idem

Actuele data

De wetgeving vereist dat we de meest actuele data gebruiken. De meeste data die we gebruiken voor kapitaalmarktbeleggingen hebben betrekking op het jaar 2023 of eerder, omdat recentere gegevens vaak niet beschikbaar zijn.

Dekking en schattingen

We zijn in tabel 1 transparant over onze dekking. Onze gegevensleveranciers maken soms gebruik van schattingen om ontbrekende waarden in te vullen (imputatie).

Alternatieve beleggingen (waaronder niet beursgenoteerde beleggingen zoals hedge funds, private equity)

In het geval van alternatieve beleggingen maken we gebruik van een groot aantal externe managers. Deze managers beheren voor ons een nog groter aantal investeringen. Zo gaat het bij Private Equity om veel onderliggende kleine en middelgrote bedrijven. De toegang tot gegevens en betrouwbare schattingsmodellen voor alternatieve beleggingen vormt nog steeds een uitdaging. Ten opzichte van beursgenoteerde beleggingen is de transparantie, beschikbaarheid, uniformiteit en kwaliteit van data over de belangrijkste ongunstige effecten van niet-beursgenoteerde beleggingen minder ver gevorderd. Dit is inherent aan dit segment van de markt.

Onze externe managers zijn door hun omvang of geografische locatie niet altijd verplicht om over ongunstige effecten te rapporteren. Deze managers hebben daardoor geen of beperkte data verzameld. Bovendien is het rapporteren over duurzaamheidsindicatoren nog niet altijd vastgelegd in onze contracten met de externe managers. We gaan in gesprek met externe managers en willen nieuwe afspraken vastleggen. We kunnen echter niet altijd afdwingen dat bestaande externe managers rapporteren over PAI-indicatoren.

Geleverde inspanning en berekeningsmethode

Toch zet PPF APG zich, middels haar vermogensbeheerder APG, in om zoveel mogelijk relevante gegevens te verkrijgen voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten in dit deel van de portefeuille. Het is beperkt mogelijk gebleken om de alternatieve beleggingen mee te nemen in de geaggregeerde rapportage van de PAI-indicatoren. Wel hebben we meer data weten te achterhalen dan vorig jaar en hebben meer externe managers gereageerd op ons informatieverzoek.

Voor alternatieve beleggingen bestaan onze geleverde inspanningen om PAI-gegevens te verzamelen hoofdzakelijk uit:

1. Het direct, via een gestandaardiseerd templates ('ESG Data Convergence Initiative'), benaderen van de externe portefeuillemanagers en ondernemingen met het verzoek om de PAI-gegevens, afgestemd op de vereisten van PPF APG, en de gegevens van de portefeuille te ontvangen, en/of
2. Het samenwerken met derde gegevensverstrekkers (bijv. GRESB, Upright);
3. Het maken van redelijke schattingen of aannames, wanneer het niet mogelijk is data op een andere wijze te achterhalen. Dit doen we in beperkte gevallen.

Voor een deel van de alternatieve beleggingsportefeuille zijn PAI-gegevens verkregen. Wanneer dit het geval is, wordt de alternatieve belegging meegenomen in de noemer ter berekening van de specifieke PAI, volgens dezelfde berekeningsmethodiek als voor kapitaalmarktbeleggingen.

Dekking en schattingen

We zijn in tabel 1 transparant over onze datadekking. Naast het gebruik van schattingen door derde partijen (input), wordt verder beperkt gebruik gemaakt van schattingen om ontbrekende waarden in te vullen (imputatie).

Vastgoedbeleggingen

Beursgenoteerd vastgoed wordt op eenzelfde wijze behandeld als andere kapitaalmarktbeleggingen (zie boven). Zowel beursgenoteerd vastgoed als niet-beursgenoteerd vastgoed en Nederlandse hypotheeklen zijn opgenomen in tabel 1 in hoofdstuk 1 bij indicatoren voor beleggingen in vastgoedactiva (PAI 17 en 18).

3. Engagementbeleid

PPF APG houdt zich aan de Nederlandse Stewardship Code, die verwachtingen voor vermogensbeheerders uiteenzet ten aanzien van het invullen van verantwoordelijkheden van stewardship. De Code bevat de stewardship-verplichtingen voor asset owners en vermogensbeheerders die voortvloeien uit de herziene Richtlijn Aandeelhoudersrechten ('SRD II', 2007/36/EC).

In ons [Beleid verantwoord beleggen](#) wordt het verantwoord aandeelhouderschap van PPF APG verder toegelicht. In dit document staat hoe wij invulling geven aan onze verantwoordelijkheden als aandeelhouder in beursgenoteerde bedrijven en onze rol als verantwoorde lange-termijn-belegger. Wij monitoren de beleggingen uit hoofde van onze taak als goed rentmeester over de beleggingen. Dit houdt in dat wij alle aspecten die, naar onze mening, van invloed kunnen zijn op het vermogen van een bedrijf om lange-termijn-waarde te creëren, zoals de strategie, (financiële) prestaties, kapitaalstructuur, corporate governance en risico's en kansen op het gebied van duurzaamheid. Daarbij gebruiken wij in de eerste plaats gedeponeerde documenten en openbaar beschikbare informatie van een onderneming. Als we onvoldoende informatie hebben gaan we met het bedrijf in gesprek en proberen we verduidelijking of informatie te verkrijgen en van gedachten te wisselen. Indien nodig communiceren wij met andere stakeholders die relevant zijn voor de bedrijven in onze portefeuille.

Het engagementprogramma van PPF APG kent de volgende engagementcategorieën:

- **Insluïting** - Engagement met Achterblijvers en Beloften om de mogelijkheden voor duurzame verbetering te inventariseren, bedrijven over de vereiste verduurzaming te informeren en vervolgens bedrijven op voortgang te toetsen.
- **Thematisch** - Engagement met bedrijven uit de portefeuille over vooraf vastgestelde thema's. Wij trekken gezamenlijk op met APG in het bepalen van de thematische doelstellingen voor engagement.
- **Corporate Governance** - Engagement specifiek over onderwerpen die verband houden met goed bestuur, zoals beloning, onafhankelijke bestuurders, anti-corruptie en bescherming van aandeelhoudersrechten.

Onder andere worden de volgende indicatoren voor de belangrijkste ongunstige effecten in aanmerking genomen bij engagement:

- Broeikasgasemissies (BKG) van ondernemingen waarin is belegd (PAI 1);
- Verlagen van koolstofvoetafdruk van ondernemingen waarin is belegd (PAI 2);
- Ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen (PAI 4);
- Ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen (PAI 10);
- Genderdiversiteit in de Raad van Bestuur (PAI 13);
- Mogelijke betrokkenheid van ondernemingen bij blootstelling rondom controversiële wapens (PAI 14).

De volgende indicatoren worden onder meer in aanmerking genomen bij het stembeleid:

- Verlagen van BKG-emissies en koolstofvoetafdruk van ondernemingen waarin is belegd (PAI 1, PAI 2);
- Genderdiversiteit in de Raad van Bestuur (PAI 13).

Wanneer we onvoldoende invloed op een onderneming kunnen uitoefenen, proberen we onze invloed te vergroten door samen te werken met andere beleggers of andere belanghebbenden. Wanneer ondernemingen niet voldoende voortgang laten zien over meerdere verslagperiodes en alle escalatiestrategieën zonder resultaat zijn ingezet, kan PPF APG besluiten haar engagementbeleid aan te passen en (bijvoorbeeld) tot verkoop van beleggingen in de betreffende ondernemingen over te gaan.

In het afgelopen jaar heeft PPF APG meerdere acties ondernomen om ongunstige duurzaamheidseffecten te vermijden en te reduceren door middel van engagement activiteiten. In het verslag Verantwoord Beleggen ([link](#)) en via ons stemplatform ([link](#)) rapporteren wij over ons verantwoord aandeelhouderschap.

4. Verwijzingen naar internationale normen

De codes, principes en internationaal erkende standaarden waaraan PPF APG zich committeert verschillen van elkaar in reikwijdte, methode, gebruikte data en toekomstgerichtheid van de eventueel gebruikte klimaatscenario's. Veel van deze (vrijwillige) normen zijn opgesteld voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Europese duurzaamheidswet- en regelgeving en sluiten daarom voor wat betreft bijvoorbeeld de PAI-indicatoren (tabel 1 in hoofdstuk 1), daar niet of beperkt op aan.

We beschrijven de meest relevante standaarden, commitments en samenwerkingsverbanden. De lijst is niet limitatief.

Naam	Gerelateerde PAI-indicatoren	Toelichting
Convenant voor Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB)	Relevante indicatoren uit Tabel 1.	PPF APG neemt deel aan het convenant Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB). Daarin hebben de Nederlandse pensioen-fondsen afspraken gemaakt met de overheid, vakbonden en milieu- en maatschappelijke organisaties om misstanden te voorkomen bij de bedrijven waarin ze beleggen. Zoals in het IMVB-convenant is afgesproken, hebben wij de OESO-regels in ons beleid opgenomen. Die regels houden onder meer in dat: • we de negatieve gevolgen van onze beleggingen op mens en milieu vaststellen en beoordelen; • we onze invloed als belegger gebruiken om deze gevolgen te voorkomen of verminderen. Het IMVB-convenant liep eind 2022 af; we blijven de afspraken van het convenant wel volgen.
OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen	O.a. PAI 10 en PAI 11.	Met het IMVB-convenant kiest PPF APG voor een aanpak waarbij de OESO-richtlijnen als basis worden genomen om ongunstige effecten te identificeren, te prioriteren en te adresseren.
De United Nations Guiding Principles for Business and Human Rights (UNGPs)	O.a. PAI 10 en PAI 11.	Met het IMVB-convenant kiest PPF APG voor een aanpak waarbij de UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGPs) als basis worden genomen om ongunstige effecten te identificeren, te prioriteren en te adresseren.
United Nations Global Compact (UNGC)	PAI 1-13.	We verwachten van bedrijven en fondsen waarin we beleggen dat ze in lijn handelen met de algemene normen voor ondernemingen van de Verenigde Naties (United Nations Global Compact). In de Global Compact staan universele principes beschreven over mensenrechten, arbeidsrechten, anti-corruptie en milieu. Deze principes zijn gebaseerd op algemeen erkende verdragen, zoals de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Het insluitingsbeleid is gebaseerd op UN Global Compact thema's (mensenrechten, arbeid, milieu en anti-corruptie) en eisen van investeerders en bedrijven op basis van de OESO-richtlijnen.
de Principles for Responsible Investment (PRI)	VN PRI maakt geen specifieke koppeling met de PAI-indicatoren uit SFDR, maar hanteert eigen normen.	PPF APG is ondertekenaar van de PRI en neemt deel aan de jaarlijkse PRI-survey. In het beleid en de besluitvorming over duurzaam en verantwoord beleggen vormen de Principles for Responsible Investment (PRI) van de Verenigde Naties belangrijke richtlijnen. Onze vermogensbeheerder was in 2009 een van de eerste ondertekenaars van dit initiatief. UN PRI maakt geen specifieke koppeling met de PAI-indicatoren uit SFDR, maar hanteert eigen normen.

Tabel 4. Overzicht verwijzingen naar internationale normen

Methodologie voor naleving internationale normen

Om goed inzicht te krijgen of ondernemingen zich houden aan de onderstaande internationale normen beoordeelt onze vermogensbeheerder APG onze beleggingen. APG gebruikt hierbij informatie van onafhankelijke ESG-data providers, zoals ISS ESG en Sustainalytics. Dat betekent dat (potentiële) beleggingen in ondernemingen worden beoordeeld op schendingen van mensenrechten, arbeidsnormen, milieunormen en anti-corruptieregels. Hierbij wordt gekeken naar de impact van het gedrag van de onderneming op de samenleving en/of milieu en de ernst, schaal en onomkeerbaarheid en waarschijnlijkheid van de schending.

Paris alignment

Het Parijs Akkoord, ondertekend in 2015, is een wereldwijde overeenkomst die tot doel heeft de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder de 2°C ten opzichte van het pre-industriële niveau, met inspanningen om de opwarming te beperken tot 1,5°C. Voor PPF is het een overtuiging om met haar beleggingen bij te dragen aan het klimaatakkoord van Parijs. We doen dit onder meer op de volgende manieren:

1. Het verlagen van de absolute CO2-voetafdruk (scope 1, 2) van aandelen en credits portefeuille met 50% in 2030, gerekend vanaf 2019. Dat is in lijn met het IPCC interim doel om de opwarming te beperken tot 1,5 graad Celsius.
2. Bijdragen aan de energietransitie. Eind 2024 belegden wij 82,7 miljoen euro in het Duurzaam Ontwikkelingsdoel 'Betaalbare en duurzame energie' (SDG 7).
3. Van de bedrijven waarin we beleggen, verwachten we dat ze goed zicht hebben op de risico's en kansen die voortkomen uit klimaatverandering. Bedrijven die veel CO2 uitstoten, vragen we maatregelen te nemen om de uitstoot te beperken. .

Stress tests

Onze vermogensbeheerder gebruikt toekomstgerichte, deterministische klimaatscenario's in de periodieke 'Asset Liability Management'-studies met als doel de gevoeligheid van de PPF APG-portefeuilles voor deze deterministische scenario's te evalueren. In 2025 is een vergelijking gemaakt met de EIOPA klimaatstresstest uit 2022, waarvan de uitkomsten zeer vergelijkbaar blijken met een van de deterministische scenario's.

Klimaatstresstests worden gebruikt om de mogelijke effecten en implicaties voor de Strategische Asset Allocatie te evalueren. Vanwege de veelzijdige en niet-lineaire kenmerken van klimaatrisico's hanteert APG maar beperkt een kwantitatieve modelleringsaanpak om toekomstige scenario's te bepalen. In plaats daarvan gebruikt onze uitvoerder vaak analogieën gebaseerd op eigen onderzoek naar situaties uit het verleden, waarbij sprake was van fysieke vernietiging en zware overheidsinterventie (bijvoorbeeld natuurrampen en oorlogen). Deze analoge situaties geven een ruw gevoel van de mogelijke toekomstige effecten van klimaatverandering op de PPF APG-portefeuilles. Modellen kennen beperkingen met betrekking tot voorspellende waarden.

5. Historische vergelijking

De berekeningsmethode voor de ongunstige effecten in tabel 1 van deze Verklaring is gewijzigd ten opzichte van die van vorig jaar om een betekenisvoller inzicht te geven in de daadwerkelijke negatieve impact van onze beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren. Dit lichten we verder toe in dit hoofdstuk. Ook vergelijken we de waarden in het PAI-statement, waar relevant, met ons jaarverslag.

Wijzigingen in berekeningsmethode

Ten eerste hebben we beter vastgelegd wat de reikwijdte is van het PAI-statement, zo hebben we vastgesteld wat we als beleggingen in ondernemingen definiëren. Dit doen we n.a.v. verduidelijkte richtlijnen.

Daarnaast hebben we de dekking (hogere databeschikbaarheid) en kwaliteit (betere aansluiting bij wet- en regelgeving, duidelijkere methodologie) van de data voor kapitaalmarktbeleggingen verbeterd door – waar relevant – gebruik te maken van twee dataproviders. We pasten het brongebruik voor kapitaalmarktbeleggingen dus aan ten opzichte van de verklaring die we in 2024 publiceerden. Om de waardes voor dit jaar vergelijkbaar te houden met de waardes van vorig jaar, zijn de waardes voor 2023 met terugwerkende kracht aangepast. De waarden die we in 2024 publiceerden zijn niet meer terug te vinden omdat ze onvergelijkbaar zijn met wat we in deze verklaring publiceren.

Tot slot hebben we onze inspanningen om gegevens op te halen bij externe managers gestroomlijnd.

Vergelijking met het Verslag Verantwoord Beleggen

We meten de CO₂-voetafdruk van onze beleggingen en publiceren deze gegevens ook in ons jaarverslag. In een separate publicatie lichten we de berekeningswijze ten behoeve van het jaarverslag verder toe. CO₂-cijfers zijn ook onderdeel van deze verklaring. Waardes tussen deze twee rapportages kunnen afwijken. Hieronder leggen we uit of dat het geval is en zo ja, waarom.

Het belangrijkste verschil is het verschil in absolute scope 3 emissies. Die zijn in het PAI-statement lager dan in het jaarverslag. Dit wordt met name verklaard door een andere aanpak m.b.t. Private Equity en het feit dat we meer data ophaalden binnen alternatieve beleggingen t.b.v. het PAI-statement. Ondanks de methodologische verschillen is de trend in beide rapporten over het algemeen hetzelfde; een daling van de absolute en relatieve emissies.

Ondernemingen waarin is belegd

- **Private Equity.** Voor wat betreft absolute broeikasgasemissies (PAI 1) werd in het PAI-statement voor Private Equity een andere aanpak gekozen dan voor het jaarverslag. Dit heeft met name te maken met de vereiste volgorde van gegevensverzameling. SFDR brengt een inspanningsverplichting met zich mee die vereist dat we – waar mogelijk – gegevens direct van externe managers of bedrijven verzamelen. Om aan deze eis te voldoen, is een uitvraag richting externe PE managers gedaan (zie hoofdstuk 2). Voor het jaarverslag bestaat dit SFDR-vereiste niet en is voor PE een schatting gemaakt op basis van sectorgemiddelden. Omdat we onze scope 3 datadekking verhoogden, nam ook de gerapporteerde absolute waarde toe.
- **Vastgoed / Nederlandse hypotheek.** SFDR schrijft voor dat bepaalde beleggingen (zoals niet-beursgenoteerde vastgoedfondsen of Nederlandse hypotheek) géén onderdeel zijn van PAI 1 en 2. In het jaarverslag worden deze beleggingen echter wel integraal meegenomen in absolute emissiecijfers.

Beleggingen in overheden en supranationale instellingen

- **Absolute broeikasgasemissies.** In tegenstelling tot het jaarverslag zijn absolute broeikasgasemissies geen onderdeel van deze verklaring.

Verder zijn enkele kleine verschillen tussen de gerapporteerde cijfers terug te voeren op SFDR-vereisten voor de berekeningsmethode (kwartaalgemiddelde, definitie van ondernemingswaarde, afhandeling van shortposities, repo's etc.). We streven ernaar om in toekomstige publicaties de verschillen tussen de voetafdrukken zoveel als mogelijk te beperken en toe te lichten.

